

ՑԱՆԿ

**ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ԻՆ ՀԱԿԱԶԴԽԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԻ
 2013-2016 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ**

Առաջնահերթ միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունքներ/ Ցուցանիշներ	Սկզբնական տվյալներ		Թիրախներ				Պատասխանատու	Կատարման ժամկետը
		Ելքային տվյալ	Տարեթիվ	2013	2014	2015	2016		
I. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ՄԻՋԳԵՐԱՏԵՍՉԱԿԱՆ ՀԱԿԱԶԴԽԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ									
1) Ռազմավարություն 1. Բնակչության առավել վտանգի ենթարկվող խմբերի և ՄԻԱՎ-ով ապրող մարդկանց նկատմամբ խարանի և խտրականության նվազեցում									
ա. Մարդու իրավունքների համատեքստում ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ին առնչվող օրենսդրության ուսումնասիրություն և ըստ անհրաժեշտության վերանայում	Ուսումնասիրված և վերանայված օրենսդրություն	-	2011	-	-	Վերանայված օրենսդրություն	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2015
բ. Զանգվածային լրատվամիջոցներով ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի հարցերով քարոզարշավների կազմակերպում՝ ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի ոլորտում և դրանից դուրս գործող կազմակերպությունների ներգրավմամբ	Քարոզարշավների թիվը	-	2011	2	2	2	2	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
գ. ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչների համար ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի հիմնահարցերի լուսաբանման առանձնահատկություններին նվիրված սեմինար-վարժանքների անցկացում	Սեմինար-վարժանքների թիվը	-	2011	1	1	1	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
դ. Աշխատավայրերում ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումներին տեխնիկական աջակցության տրամադրում	Տրամադրված տեխնիկական աջակցություն	-	2011	1	1	1	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

ե. Տպագիր և էլեկտրոնային մամուլում ՄԻԱՎ/ՁԻԱԿ-ի հիմնահարցերի լուսաբանում	Տպագիր և էլեկտրոնային մամուլում հոդվածների թիվը	35	2006	50	50	50	50	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
զ. ՄԻԱՎ/ՁԻԱԿ-ի հիմնահարցերին նվիրված հեռուստա- և ռադիոհոսթոթյունների/ սոցիալական գովազդների մշակում և հեռարձակում	Հեռարձակված հեռուստա- և ռադիոհոսթոթյունների/ սոցիալական գովազդների թիվը	35	2006	100	100	100	100	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
է. Համայնքային մակարդակով ՄԻԱՎ/ՁԻԱԿ-ի վերաբերյալ իրազեկության բարձրացմանն ուղղված հանրային միջոցառումների կազմակերպում	ՄԻԱՎ/ՁԻԱԿ-ին առնչվող հանրային միջոցառումների թիվը	1	2010	2	2	2	2	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
ը. ՄԻԱՎ/ՁԻԱԿ-ի հարցերով ազգային և միջազգային հանդիպումներին, համաժողովներին ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ բնակչության առավել վտանգի ենթարկվող խմբերի ներկայացուցիչների մասնակցության ապահովում	Մասնակիցների թիվը	-	2011	2	2	2	2	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
թ. ՄԻԱՎ-ով ապրող մարդկանց նկատմամբ վերաբերմունքի հետազոտության իրականացում՝ խարանի ինդեքսի հաշվարկման նպատակով	ՄԻԱՎ-ով ապրող մարդկանց խարանի ինդեքսը	-	2011	1	0	0	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
2) Ռազմավարություն 2. ՄԻԱՎ/ՁԻԱԿ-ին հակազդման գործում մարդու իրավունքների և գենդերային հավասարության ապահովում									
ա. ՄԻԱՎ/ՁԻԱԿ-ի համատեքստում մարդու իրավունքների պաշտպանությանն ու գենդերային հավասարությանն ուղղված ադվոկացիայի իրականացում	Ադվոկացիոն քարոզարշավների թիվը	-	2011	1	1	1	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Ընդհանուր բնակչության շրջանում հարցման ենթարկվածների տոկոսը, ովքեր հանդուրժողական վերաբերմունք ունեն ՄԻԱՎ-ով ապրող մարդկանց նկատմամբ	կանայք – 1,4% տղամարդիկ – 4,6%	2010			կանայք – 5% տղամարդիկ – 10%		ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

բ. «Հավասարը հավասարին» աջակցության խմբերի ստեղծում բռնությունից տուժած կանանց աջակցություն տրամադրելու նպատակով	«Հավասարը հավասարին» աջակցության խմբերի թիվը	-	2011	3	3	3	3	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
--	--	---	------	---	---	---	---	-----------------------------------	-----------

II. ՄԻԱՎ ՎԱՐԱԿԻ ԿԱՆԽԱՐԱՐՈՒՄ

1) Ռազմավարություն 1. Թմրամիջոցների ներարկային օգտագործման միջոցով ՄԻԱՎ-ի փոխանցման նվազեցում

ա. ԹՆՕ-ներին տրամադրվող ծառայությունների շրջանակի ընդլայնում, ներառյալ վիրուսային հեպատիտներ Բ-ի և Ց-ի կանխարգելումն ու բուժումը	ՄԻԱՎ-ի տարածվածությունը ԹՆՕ-ների շրջանում	6.3% - ազգային 10,7% - երևան	2010	-	6% - ազգային 9% - երևան	-	5% - ազգային 8% - երևան	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Վերջին ներարկման ընթացքում ներարկման ստերիլ պարագաներ օգտագործած ԹՆՕ-ների տոկոսը	89,4%	2010	-	90%	-	90%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Սեռական վերջին հարաբերության ժամանակ պահպանակ օգտագործած ԹՆՕ-ների տոկոսը	39%	2010	-	50%	-	60%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման վերաբերյալ գիտելիք ունեցող ԹՆՕ-ների տոկոսը	52,3%	2010	-	56%	-	60%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերում ընդգրկված ԹՆՕ-ների տոկոսը	15,5%	2010	-	25%	-	35%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ հետազոտություն անցած ԹՆՕ-ների տոկոսը	16,1%	2010	-	28%	-	36%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	բ. ԹՆՕ-ների շրջանում ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման և վնասի նվազեցման ծրագրերի ընդլայնում	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերում ընդգրկված ԹՆՕ-ների թիվը	2200	2011	3000	4000	5000	5500	ՀՀ առողջապահության նախարարություն
	ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ հետազոտություն անցած ԹՆՕ-ների տոկոսը (ծրագրային տվյալներ)	20,4%	2010	44,2%	50%	60.0%	60.0%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

գ. Ներարկիչների և ասեղների փոխանակման ծրագրերի իրականացում	Փոխանակված ներարկիչների քանակը	440,000	2011	600,000	800,000	1,000,000	1,100,000	« առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Բաժանված պահպանակների քանակը	110,000	2011	150,000	200,000	250,000	275,000	« առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Բաժանված տեղեկատվական-կրթական նյութերի քանակը	4,400	2011	6,000	8,000	10,000	11,000	« առողջապահության նախարարություն	2013-2016
դ. Մեթադոնային փոխարինող բուժման փորձնական ծրագրի գնահատում	Մեթադոնային փոխարինող բուժման գնահատված ծրագիր	-	2011	Գնահատված ծրագիր	-	-	-	« առողջապահության նախարարություն	2013
ե. Մեթադոնային փոխարինող բուժման ընդլայնում	Մեթադոնային փոխարինող բուժման ծրագրում ընդգրկված ԹՆՕ-ների թիվը	162	2011	290	330	370	370	« առողջապահության նախարարություն « արդարադատության նախարարություն	2013-2016
զ. ԹՆՕ-ների շրջանում կանխարգելիչ աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպությունների ներուժի զարգացում	Սեմինար-վարժանքներ անցածների թիվը	-	2010	20	20	20	20	« առողջապահության նախարարություն	2013-2016

2) Ռազմավարություն 2. Կոմերցիոն սեռական ծառայությունների տրամադրման միջոցով ՄԻԱՎ-ի փոխանցման նվազեցում

ա. ԿՍԿ-ների շրջանում ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերի ընդլայնում	ՄԻԱՎ-ի տարածվածությունը ԿՍԿ-ների շրջանում	<1% - ազգային 1.2% - երևան	2010	-	<2% - ազգային <2% - երևան	-	<2% - ազգային <2% - երևան	« առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Հաճախորդի հետ սեռական վերջին հարաբերության ժամանակ պահպանակ օգտագործած ԿՍԿ-ների տոկոսը	92.9%	2010	-	95%	-	95%	« առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման վերաբերյալ գիտելիք ունեցող ԿՍԿ-ների տոկոսը	34%	2010	-	52%	-	64%	« առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերում ընդգրկված ԿՍԿ-ների տոկոսը	22.4%	2010	-	52.5%	-	60%	« առողջապահության նախարարություն	2013-2016

	ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ հետազոտություն անցած ԿՍԿ-ների տոկոսը	15.9%	2010	-	28.0%	-	36.0%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերում ընդգրկված ԿՍԿ-ների թիվը	2800	2011	3600	4000	4500	4500	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
բ. ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման միջոցների (պահպանակներ և լուբրիկանտներ) տրամադրում	Բաժանված պահպանակների քանակը	1,120,000	2011	1,440,000	1,600,000	1,800,000	1,800,000	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Բաժանված տեղեկատվական-կրթական նյութերի քանակը	5,600	2011	7200	8000	9000	9000	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
գ. ԿՍԿ-ների շրջանում կանխարգելիչ աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպությունների ներուժի զարգացում	Սեմինար-վարժանքներ անցածների թիվը	-	2010	20	20	20	20	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

3) Ռազմավարություն 3. Տղամարդկանց միջև հոմոսեքսուալ հարաբերությունների միջոցով ՄԻԱՎ-ի փոխանցման նվազեցում

ա. SUS-ների շրջանում ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերի ընդլայնում	ՄԻԱՎ-ի տարածվածությունը SUS-ների շրջանում	3.4% - ազգային 2.3% - Երևան	2010	-	<2% - ազգային 2% - Երևան	-	<2% - ազգային 2% - Երևան	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Անալ սեռական վերջին հարաբերության ժամանակ պահպանակ օգտագործած SUS-ների տոկոսը	65.9%	2010	-	73%	-	75%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման վերաբերյալ գիտելիք ունեցող SUS-ների տոկոսը	53%	2010	-	59%	-	60%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ հետազոտություն անցած SUS-ների տոկոսը	47.9%	2010	-	60%	-	60%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերում ընդգրկված SUS-ների տոկոսը	61.5%	2010	-	66.6%	-	70%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերում ընդգրկված SUS-ների թիվը	1400	2011	2200	2800	3300	3500	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

բ. ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման միջոցների (պահպանակներ և լուբրիկանտներ) տրամադրում	Բաժանված պահպանակների քանակը	196,000	2011	308,000	392,000	462,000	490,000	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Բաժանված լուբրիկանտների քանակը	196,000	2011	308,000	392,000	462,000	490,000	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Բաժանված տեղեկատվական-կրթական նյութերի քանակը	2,800	2011	4,400	5,600	6,600	7,000	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
գ. SUS-ների շրջանում կանխարգելիչ աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպությունների ներուժի զարգացում	Սեմինար-վարժանքներ անցածների թիվը	-	2010	20	20	20	20	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
4) Ռազմավարություն 4. Միգրանտների շրջանում ՄԻԱՎ-ի փոխանցման նվազեցում									
ա. Միգրանտների շրջանում ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման առավել արդյունավետ ծրագրեր մշակելու նպատակով ուսումնասիրության իրականացում	Իրականացված ուսումնասիրություն	-	2011	Իրականացված ուսումնասիրություն	-	-	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն	2013
բ. Միգրանտների շրջանում ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման ծրագրերի իրականացում	Արձանագրված ՄԻԱՎ վարակի նոր դեպքերի մեջ միգրանտների տոկոսը	53,3%	2011	60%	60%	60%	60%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերում ընդգրկված միգրանտների տոկոսը	6.2%	2010	-	12%	-	15%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերում ընդգրկված միգրանտների թիվը	-	2011	35000	40000	45000	50000	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման վերաբերյալ գիտելիքներ ունեցող միգրանտների տոկոսը	29.9%	2010	-	35%	-	40%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Սեռական վերջին հարաբերության ժամանակ պահպանակ օգտագործած միգրանտների տոկոսը	25.8%	2010	-	35%	-	40%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

	ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ հետազոտություն անցած միգրանտների տոկոսը	24.7%	2010	-	33%	-	40%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն	2013-2016
գ. Միգրացիայի ոլորտում գործող օրենսդրության, նորմատիվային իրավական ակտերի ուսումնասիրություն և ըստ անհրաժեշտության վերանայում	Իրականացված ուսումնասիրություն	-	2011	Իրականացված ուսումնասիրություն	-	-	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
դ. Միգրանտների շրջանում կանխարգելիչ աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպությունների ներուժի զարգացում	Սեմինար-վարժանքներ անցածների թիվը	-	2011	20	20	20	20	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
5) Ռազմավարություն 5. ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ խոցելի բնակչության այլ խմբերի շրջանում (այդ թվում՝ ՔԿՀ-ներում գտնվողներ, փախստականներ և առավել խոցելի դեռահասներ ու երիտասարդներ) ՄԻԱՎ-ի փոխանցման կանխարգելում									
ա. ՔԿՀ-ներում գտնվողների շրջանում ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերի իրականացում	ՄԻԱՎ-ի տարածվածությունը ՔԿՀ-ներում գտնվողների շրջանում	1,14%	2011	<2%	<2%	<2%	<2%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արդարադատության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ հետազոտություն անցած ՔԿՀ-ներում գտնվողների տոկոսը	31.7%	2010	-	50%	-	60%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արդարադատության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման վերաբերյալ գիտելիքներ ունեցող ՔԿՀ-ներում գտնվողների տոկոսը	51,4%	2010	-	56%	-	60%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արդարադատության նախարարություն	2013-2016

	Սեռական վերջին հարաբերության ժամանակ պահպանակ օգտագործած ՔԿՀ-ներում գտնվողների տոկոսը	36,6%	2010	-	44%	-	50%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արդարադատության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ-ի վերաբերյալ խորհրդատվության և հետազոտության հասանելիության մասին նշած ՔԿՀ-ներում գտնվողների տոկոսը	81.1%	2010	-	86%	-	90%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արդարադատության նախարարություն	2013-2016
	Բաժանված տեղեկատվական-կրթական նյութերի քանակը	4,000	2010	4,000	4,000	4,000	4,000	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արդարադատության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրերում ընդգրկված ՔԿՀ-ներում գտնվողների թիվը (ծրագրային տվյալներ)	1465	2010	2300	2900	3500	3500	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
բ. ՔԿՀ-ներում ախտագերծված ներարկիչների և պահպանակների տրամադրում	Անհրաժեշտության դեպքում պահպանակ ձեռք բերելու հնարավորության մասին նշած ՔԿՀ-ներում գտնվողների տոկոսը	85.3%	2010	-	85%	-	85%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արդարադատության նախարարություն	2013-2016
	Անհրաժեշտության դեպքում թմրամիջոցների ներարկային օգտագործման պարագաներ ձեռք բերելու հնարավորության մասին նշած ՔԿՀ-ներում գտնվողների տոկոսը	82.4%	2010	-	85%	-	85%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արդարադատության նախարարություն	2013-2016
գ. ՔԿՀ-ներում գտնվողների շրջանում կանխարգելիչ աշխատանքներ իրականացնելու համար ներուժի զարգացում	Սեմինար-վարժանքներ անցածների թիվը	14	2010	20	20	20	20	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

								« արդարադատության նախարարություն	
դ. Փախստականների շրջանում ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ իրագրվածության բարձրաց- մանն ուղղված միջոցառումնե- րի իրականացում	Միջոցառումների թիվը	-	2011	1	1	1	1	« առողջապահության նախարարություն « տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն	2013-2016
ե .Աուֆրիչ ծառայությունների և ՄԻԱՎ-ի վերաբերյալ հետա- զոտությունների ընդլայնում երիտասարդների շրջանում	ՄԻԱՎ-ի տարածվածու- թյունը 15-24 տարեկան երիտասարդների շրջանում	<0,1%	2011	<0,1%	<0,1%	<0,1%	<0,1%	« առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Սեռական վերջին հարա- բերության ժամանակ պահպանակ օգտագոր- ծած երիտասարդների (15-24 տ) տոկոսը	80.3%	2010	-	85%	-	85%	« առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Սեմինար-վարժանքներ անցածների թիվը	-	2010	20	20	20	20	« առողջապահության նախարարություն « կրթության և գիտության նախարարություն « սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն	2013-2016
	Բաժանված տեղեկատ- վական-կրթական նյութե- րի քանակը	-	2010	10000	10000	10000	10000	« առողջապահության նախարարություն « կրթության և գիտության նախարարություն	2013-2016

զ. Դպրոցներում «Առողջ ապրելակերպ» դասընթացի դասավանդում	«Առողջ ապրելակերպ» դասընթացի դասավանդման համար վերապատրաստված ուսուցիչների թիվը	1443	2010	750	750	100	100	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման վերաբերյալ գիտելիք ունեցող երիտասարդների (15-24 տ) տոկոսը	20.3%	2010	-	37%	-	50%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն	2013-2016
6) Ուսումնականություն 6. Հետերուեքստայլ ճանապարհով ՄԻԱՎ-ի փոխանցման նվազեցում									
ա. Բուժաշխատողների նախաձեռնությամբ ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ խորհրդատվության և հետազոտության հետազոտությունները ընդլայնում	ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ խորհրդատվություն և հետազոտություն անցածների թիվը (չհաշված հղիները)	20,250	2011	28,000	32,000	36,000	40,000	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
բ. ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ խորհրդատվության և հետազոտության տրամադրում, ՄԻԱՎ վարակի վերջնական ախտորոշում	ԶԻԱՀ-ի ԿՀԿ-ում ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ խորհրդատվություն և հետազոտություն անցածների թիվը	10,236	2011	13,500	15,000	16,000	17,000	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
գ. ՄԻԱՎ վարակով հիվանդների զուգընկերների հայտնաբերում և ՄԻԱՎ-ի վերաբերյալ հետազոտության անցկացում	Հետազոտված մշտական զուգընկերների տոկոսը	-	2011	75%	75%	75%	75%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
դ. Դիսկորդանտ զույգերին ՄԻԱՎ-ի փոխանցման կանխարգելման հարցերով խորհրդատվության տրամադրում	Խորհրդատվություն անցածների տոկոսը	-	2011	100%	100%	100%	100%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
ե. Կանանց կոնսուլտացիաներում և ծննդատներում ՄԻԱՎ-ի վերաբերյալ հղի կանանց հետազոտությունների ընդլայնում	ՄԻԱՎ-ի վերաբերյալ հետազոտություն անցած հղի կանանց տոկոսը	92%	2011	95%	95%	95%	95%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ-ի վերաբերյալ հետազոտություն անցած	43300	2011	44650	44650	44650	44650	ՀՀ առողջապահության	2013-2016

	հղի կանանց թիվը							նախարարություն	
գ. Մորից երեխային ՄԻԱՎ-ի փոխանցման կանխարգելման իրականացում	Մորից երեխային ՄԻԱՎ-ի փոխանցման կանխարգելում անցածների տոկոսը	100%	2011	100%	100%	100%	100%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Մորից երեխային ՄԻԱՎ-ի փոխանցման կանխարգելում անցածների թիվը	14	2011	15	15	15	15	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
է. ՄԻԱՎ-ի վերաբերյալ դոնորական արյան սկրինինգ	ՄԻԱՎ-ի վերաբերյալ հետազոտված դոնորական արյան նմուշների տոկոսը	100%	2011	100%	100%	100%	100%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ-ի վերաբերյալ հետազոտված դոնորական արյան նմուշների թիվը	16179	2011	17000	18000	19000	20000	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
III. ԲՈՒԺՈՒՄ, ԽՆԱՄՔ ԵՎ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ									
1) Ռազմավարություն 1. ՄԻԱՎ վարակով հիվանդներին ՀՌՎ բուժման հասանելիության ապահովում									
ա. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի հարցերով բուժաշխատողների շարունակական ուսուցման և վերապատրաստման իրականացում	Վերապատրաստում անցածների թիվը	285	2011	200	200	200	200	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն	2013-2016
բ. ՄԻԱՎ վարակով հիվանդների դիսպանսերային հսկողության իրականացում	Դիսպանսերային հսկողության մեջ ներառված հիվանդների թիվը	670	2011	1070	1270	1470	1670	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակի խորացած իմունային անբավարարության փուլում գտնվող մեծահասակների և երեխաների թիվը, ովքեր ստանում են ՀՌՎ բուժում հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ	329	2011	660	810	960	1110	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակով հիվանդ մեծահասակների և երեխաների տոկոսը, ովքեր շարունակում են ստանալ	81,6%	2010	85%	85%	85%	85%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

	ՀՌՎ բուժում այն սկսելուց 12 ամիս անց								
	ՀՌՎ բուժում ստացող ՄԻԱՎ վարակով հիվանդների տոկոսը, ովքեր ունեն վիրուսային ծանրաբեռնվածության չհայտնաբերվող մակարդակ	-	2011	>80%	>85%	>85%	>90%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	ՄԻԱՎ վարակով հիվանդների տոկոսը, ովքեր ախտորոշման պահին ունեն ՀՌՎ բուժման կարիք	>50%	2011	>45%	>45%	>40%	>40%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
գ. Բուժման ազգային ուղեցույցների պարբերաբար վերանայում ԱՀԿ-ի ուղեցույցներին դրանք համահունչ դարձնելու նպատակով	Վերանայված բուժման ազգային ուղեցույցները	Բուժման ազգային ուղեցույցներ	2011	Վերանայում՝ ըստ անհրաժեշտության	Վերանայում՝ ըստ անհրաժեշտության	Վերանայում՝ ըստ անհրաժեշտության	Վերանայում՝ ըստ անհրաժեշտության	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
դ. ՄԻԱՎ վարակով հիվանդների դիսպանսերային հսկողության համակարգի բարելավում	Դիսպանսերային հսկողության մեջ ներառված հիվանդների տոկոսը	86,7%	2011	85%	85%	85%	85%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
ե. ՄԻԱՎ վարակով հիվանդների շրջանում կանոնավոր կլինիկական մոնիտորինգի իրականացում՝ ներառյալ CD4+ T լիմֆոցիտների քանակի հաշվարկի և վիրուսային ծանրաբեռնվածության հետազոտությունները	Կլինիկական մոնիտորինգի ենթարկված ՄԻԱՎ վարակով հիվանդների տոկոսը	100%	2011	100%	100%	100%	100%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
զ. Բուժման ցուցում ունեցող հիվանդներին ՀՌՎ բուժման տրամադրում	Առաջին շարքի սխեմաներով ՀՌՎ բուժում ստացող ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ով հիվանդների թիվը	302	2011	620	760	900	1040	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
է. Առաջին շարքի դեղերով բուժման անարդյունավետության դեպքում երկրորդ շարքի ՀՌՎ դեղերով բուժման	Երկրորդ շարքի սխեմաներով ՀՌՎ բուժում ստացող ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ով հիվանդների թիվը	27	2011	40	50	60	70	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

տրամադրում									
ը. ՀՌՎ դեղերի, թեստ-հավաքածուների, բժշկական նշանակության ապրանքների անխափան մատակարարում՝ առանց ընդհատումների ՀՌՎ բուժման տրամադրման համար	Չընդհատվող մատակարարում	Թեստ-հավաքածուների, բժշկական նշանակության ապրանքների մատակարարման ընդհատումներ	2011	Չընդհատվող մատակարարում	Չընդհատվող մատակարարում	Չընդհատվող մատակարարում	Չընդհատվող մատակարարում	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
թ. ՀՌՎ բուժման կայունության ապահովմանն ուղղված երկարատև ֆինանսավորման պլանի մշակում	Մշակված պլան	-	2011	-	Մշակված պլան	-	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
ժ. Օպորտունիստական վարակների ախտորոշման, բուժման և կանխարգելման տրամադրում	Օպորտունիստական վարակների բուժում ստացածների թիվը	179	2011	200	200	200	200	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
ժա. ՄԻԱՎ վարակով հիվանդներին խնամքի և աջակցության տրամադրում	Խնամք և աջակցություն ստացողների թիվը	564	2011	900	1000	1200	1300	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
ժբ. Հետկոնտակտային կանխարգելման տրամադրում	Հետկոնտակտային կանխարգելում ստացածների թիվը	25	2011	30	35	40	45	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
ժգ. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի հիվանդանոցային բուժման տրամադրում	ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի հիվանդանոցային բուժում ստացածների թիվը	50	2011	50	50	50	50	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

IV. ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1) Ռազմավարություն 1. Համաճարակաբանական հետազոտությունների բազմակողմանի համակարգի ապահովում									
ա. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ին հակազդման ազգային ծրագրի մոնիտորինգ և գնահատում	Իրականացված մոնիտորինգ և գնահատում	Մոնիտորինգ և գնահատում	2011	Մոնիտորինգ և գնահատում	Մոնիտորինգ և գնահատում	Մոնիտորինգ և գնահատում	Մոնիտորինգ և գնահատում	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
բ. ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ կենսաբանական և վարքագծային հետազոտությունների իրականացում	Իրականացված կենսաբանական և վարքագծային հետազոտությունների թիվը	1	2010	-	1	-	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
գ. ԹՆՕ-ների, SUS-ների, ԿՍԿ-ների զուգընկերների և	Իրականացված հետազոտությունների	2	2011	2	2	2	2	ՀՀ առողջապահության	2013-2016

ԿՍԿ-ների հաճախորդների շրջանում ՄԻԱՎ-ի փոխանցման ուսումնասիրություն կամ այլ հետազոտությունների իրականացում	թիվը							նախարարություն	
դ. ՄԻԱՎ վարակի վերաբերյալ ընթացիկ համաճարակաբանական հետազոտությունների իրականացում	Արձանագրված ՄԻԱՎ վարակի նոր դեպքերի թիվը	182	2011	230	260	290	320	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
ե. Հիվանդների երկարատև մոնիտորինգի համակարգի գործարկում դեղակայունության զարգացումը գնահատելու և կանխելու նպատակով	Հիվանդների երկարատև մոնիտորինգի համակարգի գործարկում	-	2011	Դեղակայունության կանխմանն ուղղված մոնիտորինգ	Դեղակայունության կանխմանն ուղղված մոնիտորինգ	Դեղակայունության կանխմանն ուղղված մոնիտորինգ	Դեղակայունության կանխմանն ուղղված մոնիտորինգ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
զ. Համաճարակաբանական հետազոտությունների և մոնիտորինգի տարեկան հաշվետվությունների կազմում	Համաճարակաբանական հետազոտությունների և մոնիտորինգի տարեկան հաշվետվությունների ներկայացում	1	2011	1	1	1	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

V. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ, ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԵՎ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

1) Ռազմավարություն 1. ՄՀՀ-ի և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ղեկավարող ներուժի զարգացում

ա. ՄՀՀ-ի և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ղեկավարող ներուժի զարգացման համար անհրաժեշտ տեխնիկական աջակցության կարիքների գնահատման հետազոտության իրականացում	Իրականացված հետազոտությունների թիվը	-	2011	1	-	-	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2014
բ. ՄՀՀ-ի համար ֆինանսական կառավարման, ծրագրային առաջարկների մշակման և վերանայման, ծրագրերի կառավարման հարցերի վերաբերյալ աշխատանքային հանդիպումների անցկացում	Անցկացված աշխատանքային հանդիպումների թիվը	-	2011	1	-	1	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2015

2) Ռազմավարություն 2. Իրականացվող միջոցառումների արդյունավետության բարձրացման նպատակով շահագրգիռ կողմերի և ծրագրերի միջև համագործակցության բարելավում

ա. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի և հարակից ոլորտներում գործող շահագրգիռ կազմակերպությունների և ծրագրերի միջև ազգա-	Անցկացված աշխատանքային հանդիպումների թիվը	-	2011	1	1	1	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
Հայաստանում անցկաց-		-	2011	-	1	-	-	ՀՀ	2014

յին և միջազգային մակարդակներով համագործակցության զարգացում	վաճ միջազգային համաժողովների թիվը							առողջապահության նախարարություն	
--	-----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--------------------------------	--

բ. Մարզային համայնքահեն շահագրգիռ կազմակերպությունների և ծրագրերի հետ համագործակցության զարգացում	Անցկացված աշխատանքային հանդիպումների թիվը	-	2011	1	1	1	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
գ. ՄԻԱՎ վարակի կանխարգելման ծրագրեր իրականացնելու համար համայնքահեն կազմակերպությունների ներուժի զարգացման նպատակով աշխատանքային հանդիպումների անցկացում	Անցկացված աշխատանքային հանդիպումների թիվը	-	2011	1	1	1	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	
դ. Տեխնիկական աջակցության տրամադրման նպատակով պետական կառավարման մարմինների, ծառայություններ տրամադրող, համայնքային, հավատահեն կազմակերպությունների և քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչներից ազգային խորհրդատուների տվյալների բազայի ստեղծում	Մարդկային ռեսուրսների տվյալների բազայի առկայություն	-	2011	Ստեղծված բազա	-	-	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013
ե. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի հարցերով միջազգային գիտաժողովներին, կոնֆերանսներին, աշխատանքային հանդիպումներին պետական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների մասնակցության ապահովում	Մասնակիցների թիվը	2	2011	2	2	2	2	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
զ. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի ոլորտում նորագույն տեղեկությունների, լավագույն փորձի վերաբերյալ շահագրգիռ կազմակերպություններին և ծրագրերին տեղեկատվության պարբերական տրամադրում	Աշխատանքային հանդիպումների թիվը	-	2011	1	1	1	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

VI. ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԳՐՈՒՄ

1) Ռազմավարություն 1. Ֆինանսավորման արդյունավետության բարձրացում									
ա. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ով, տուբերկուլոզ/ՄԻԱՎ, վիրուսային հեպատիտ B/ՄԻԱՎ և վիրուսային հեպատիտ C/ՄԻԱՎ համավարակներով հիվանդների վարման նորմատիվային ծախսերի գնահատում	Իրականացված գնահատում	-	2011	Իրականացված գնահատում	-	-	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013
բ. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի ազգային ծախսերի գնահատում	ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի ազգային ծախսերի գնահատում	1	2010	-	1	-	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
գ. Առողջապահության ազգային հաշիվների շրջանակում տուբերկուլոզ/ՄԻԱՎ վարակին առնչվող միջոցառումների համար ենթահաշիվների մշակում	Մշակված ենթահաշիվներ	-	2011	Մշակված ենթահաշիվներ	-	-	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013
դ. Գնումների մասնագետների ներուժի զարգացում	Սեմինարներ-վարժանքներ անցածների թիվը	-	2011	3	3	3	3	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
ե. Մոնիտորինգի և գնահատման տվյալների ուսումնասիրություն ֆինանսական հատկացումների նպատակով	Մոնիտորինգի և գնահատման հաշվետվությունների թիվը	-	2011	1	1	1	1	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
2) Ռազմավարություն 2. Ֆինանսավորման նոր ռեսուրսների ավելացում, գործող ֆինանսավորման կայունացում									
ա. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի ընդհանուր ծախսերում մասնավոր ոլորտի ֆինանսավորման ավելացում	ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի ընդհանուր ծախսերի մեջ մասնավոր ոլորտի ֆինանսավորման մասնաբաժինը	-	2011	>1%	>2%	>2%	>3%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Մասնավոր ոլորտի ներկայացուցիչների հետ հանդիպումների թիվը	-	2011	5	5	5	5	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Մասնավոր ոլորտի շրջանում բաժանված տեղեկատվական	-	2011	2000	2000	2000	2000	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

	նյութերի թիվը								
բ. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ին հակազդման գործում նորարարական ֆինանսավորմանն ուղղված ջանքերի հզորացում՝ մասնավոր ոլորտի ներդրումների, կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության խրախուսման, ՄԻԱՎ-ով ապրող մարդկանց ընդգրկմամբ եկամուտների ստեղծման մեխանիզմների մշակման միջոցով	Նորարարական ֆինանսավորման միջազգային փորձի և ՀՀ-ում դրա ներդրման նպատակահարմարության և հնարավորության ուսումնասիրություն	-	2011	Իրականացված ուսումնասիրություն	-	-	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
	Նորարարական ֆինանսավորման մոտեցումների և առաջարկությունների ներկայացման նպատակով որոշում կայացնողների և մասնավոր ոլորտի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ կլոր սեղանների թիվը	-	2011	-	3	-	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2014-2016
	ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ին հակազդման ոլորտում նորարարական ֆինանսավորման ներդրման կարևորության վերաբերյալ մշակված տեղեկատվական նյութերի թիվը	-			500	500	500	500	ՀՀ առողջապահության նախարարություն
գ. ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի ընդհանուր ծախսերին պետբյուջեից հատկացումների ավելացում	Պետբյուջեից ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի ծրագրին անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների հատկացումների մասնաբաժինը	27.5%	2009	40%	40%	40%	40%	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016
դ. Գլոբալ հիմնադրամի և միջազգային կազմակերպությունների կողմից ֆինանսավորման համար ծրագրային առաջարկների մշակում և ներկայացում	Մշակված և ներկայացված առաջարկների թիվը	-	2011	-	-	1	-	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2013-2016

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ

ՂԵԿԱՎԱՐ

Դ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ